

[Stinus]

svarsinitiativ er et udviklingsprogram, som er udformet med henblik på udvikling og afprøvning af det isenkram, der er nødvendigt, så man fra midten af 1990'erne kan indlede udstationering af et antiraketsystem. Det vil snart overtræde ABM-traktaten, og dets omfattende budget vil skabe pres for udstationeringen.»

Ligesom de amerikanske videnskabsmænd frygter vi, at en iværksættelse af SDI-programmet i sig selv uundgåeligt vil medføre udvikling og udstationering af et antiraketsystem. Er det først sat i gang og uhyre pengebeløb anvendt på det, vil projektet ikke være til at standse.

Det amerikanske forsvarsministerium, Pentagon, ser åbenbart på det på samme måde. Ifølge en rapport, som blev offentliggjort den 20. april, planlægger USAs forsvarsministerium at ændre nogle af de komponenter, der skal indgå i et fremtidigt stjernekrigsforsvar, således at de kan afprøves uden at krænke nedrustningsaftaler med Sovjetunionen.

ABM-traktaten fra 1972 udelukker udtrykkeligt udvikling, afprøvning eller opstilling af enhver komponent i et rumbaseret raketforsvar, men Pentagons jurister udnytter det forhold, at ABM-traktaten ikke giver nogen klar definition af, hvad der skal forstås ved en komponent.

En af direktørerne i Federation of American Scientists, som tæller halvdelen af USAs nulevende nobelpristagere, John Pike, advarer i New York Times fra den 21. april om, at dette uundgåeligt ville betyde en udhuling af ABM-traktaten, og direktøren for våbenkontrol- og nedrustningskontoret under præsident Carter, Paul Warnke, kalder Pentagons planer totalt bedrageri og siger videre, at det er den slags tænggang, som bringer hele nedrustningsprocessen i fare.

Også mange andre, heriblandt særdeles ansvarlige politikere i flere NATO-lande, har udtalt frygt for, at SDI-planerne ikke lader sig standse, når de først er sat i gang, at det bliver den teknologiske udvikling, som kommer til at afgøre de politiske beslutninger.

Vi må se i øjnene, at teknologiske gennembrud kan komme meget hurtigt. For det radikale venstre er det vigtigt at fastholde og at sikre, at den politiske beslutningsproces kommer før den teknologiske udvikling.

Nør Christensen (CD):

Debatten i dag drejer sig om en forespørgsel til statsministeren af hr. Lasse Budtz m.fl. om, hvorfor Danmarks holdning til SDI – jeg kalder det: strategisk forsvarsinitiativ – ikke kom til udtryk i communicate, således som det blev fastlagt i folketinget med den dagsorden, vi vedtog den 26. marts i år.

I USA har man arbejdet med tankerne om et nyt forsvarssystem. Hvad den populære fremstilling af det nye system er, vil jeg forsøge, i det omfang det overhovedet er muligt, ikke at nævne i min ordførertale, men blot indskrænke mig til at understrege, at centrum-demokraterne så vidt gørligt kun vil betegne det nye initiativ som det, det er, nemlig det strategiske forsvarsinitiativ. At det er lykkedes andre at få en anden betegnelse til at fremstå i offentligheden, gør ikke CDs ønske om at fastslå, at der er tale om et forsvarsinitiativ, mindre. Tværtimod vil vi, hver gang der byder sig en lejlighed til det, bruge den til at kalde tingene ved deres rette navn og ikke piske stemningen op, og det rette navn i dagens debat vil efter vores opfattelse være strategisk forsvarsinitiativ. Jeg synes, at jeg allerede her til indledning vil slå det fast, for vi beklager virkelig meget i CD, at det er lykkedes at finde en avisoverskrift, som helt klart virker grusom og afskrækkende, og få folketinget til at debattere på netop den baggrund. Vi mener i CD ikke, at de store kraftudtryk skal dominere debatten, hvis det skal lykkes at genskabe enighed om dansk udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik. Der skal, sagt med andre ord, realisme ind i debatten og i udtryksformerne, hvis det skal lykkes at genskabe mange, mange års enighed på disse vigtige områder. Vi har i CD en klar fornemmelse af, at dansk forsvars-, udenrigs- og sikkerhedspolitik er henlagt til et kviksandsområde, og at vi for tiden nærmer os det sted, hvor vi må gøre os klart, om vi vil frelles i land eller vi selv skal klare denne opgave.

Med vedtagelsen af dagsordenen af 26. marts 1985 måtte regeringen leve med en dagsorden, som den stemte imod. Nu er der vel nogle partier, som straks vil sige: ja men hvorfor gør I det da? Jeg synes, at vi, der har den største respekt for NATO og hele denne alliance, ikke behøver at holde »moralprædiken« endnu en gang. Det er bestemt ikke